

ที่ กต ๑๔๐๓/๒๑๔๔

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการร่วมเพื่อความร่วมมือทวิภาคีไทย - อินเดีย ครั้งที่ ๙

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๒๐๑๗๑ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๕

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. สำเนาเอกสารผลลัพธ์การประชุมคณะกรรมการร่วมฯ พร้อมคำแปลภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการ
 ๒. บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการวิจัยทางการแพทย์ระหว่างสภาวิจัยทางการแพทย์แห่งอินเดีย (Indian Council of Medical Research) กับกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข
 ๓. บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือการกระจายเสียงและแพร่ภาพระหว่างสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งอินเดีย (Prasar Bharati) กับองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (Thai PBS)
 ๔. ตารางติดตามผลการประชุมคณะกรรมการร่วมเพื่อความร่วมมือทวิภาคีไทย - อินเดีย ครั้งที่ ๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งว่า คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๕ เห็นชอบร่างเอกสารผลลัพธ์การประชุมคณะกรรมการร่วมเพื่อความร่วมมือทวิภาคี (Joint Commission for Bilateral Cooperation: JC) ไทย - อินเดีย ครั้งที่ ๙ ตามที่กระทรวงการต่างประเทศเสนอ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอผลการประชุม JC ไทย - อินเดีย ครั้งที่ ๙ เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๕ ที่โรงแรมแชงกรี-ลา กรุงเทพฯ เพื่อคณะรัฐมนตรีรับทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) และมาตรา ๔ (๑๓) รวมทั้งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในด้านการเมือง การต่างประเทศ และความมั่นคง

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

นายดอน ปรมดีวินัย รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ เป็นประธานร่วมกับ ดร. สุพรหมณย์ม ชัยคังกระ (Dr. Subrahmanyam Jaishankar) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศอินเดีย ในการประชุม JC ครั้งที่ ๙ เพื่อฟื้นฟูพลวัตความร่วมมือที่ชะลอตัวลงหลังการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ในทุกมิติ ได้แก่ ความมั่นคง การค้าและการลงทุน ความเชื่อมโยง รวมทั้งความร่วมมือในระดับพหุภาคี และอนุภูมิภาคต่าง ๆ อาทิ ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อิรวดี - เจ้าพระยา - แม่น้ำโขง (Ayeyawady - Chao Phraya - Mekong Economic Cooperation Strategy: ACMECS) กรอบความร่วมมือลุ่มน้ำโขง - คงคา (Mekong - Ganga Cooperation: MGC) ความริเริ่มแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาทางวิชาการและเศรษฐกิจ (Bay of Bengal Initiative for Multi-Sectoral Technical and Economic Cooperation: BIMSTEC) สมาคมความร่วมมือแห่งภูมิภาคมหาสมุทรอินเดีย (Indian Ocean Rim Association for Regional Cooperation: IORA) และความร่วมมือเอเชีย (Asia Cooperation Dialogue: ACD)

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ผลการประชุม JC ไทย - อินเดีย ครั้งที่ ๙ มีประเด็นเชิงนโยบายด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ จึงเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่อง

/และการประชุม...

และการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ และเพื่อมอบหมายส่วนราชการต่าง ๆ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อให้คณะรัฐมนตรีรับทราบผลการประชุม JC ไทย - อินเดีย ครั้งที่ ๙ และพิจารณา มอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการติดตามผลการประชุมดังกล่าวให้มีความคืบหน้า จึงขอเสนอให้นำเรียนคณะรัฐมนตรีในโอกาสแรก

๔.สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ ผลการประชุม JC ไทย - อินเดีย ครั้งที่ ๙ ที่ประชุมเห็นพ้องกันในประเด็นสำคัญ ดังนี้

๔.๑.๑ ด้านการเมือง/ความร่วมมือทวิภาคี

เห็นพ้องที่จะรื้อฟื้นและผลักดันกลไกความร่วมมือที่มีอยู่ โดยเฉพาะในโอกาสครบรอบ ๗๕ ปีความสัมพันธ์ไทย - อินเดียในปี ๒๕๖๕ รวมถึงผลักดันให้มีการแลกเปลี่ยนการเยือนระดับสูงระหว่างกัน โดยฝ่ายอินเดียแสดงความพร้อมที่จะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม JC ครั้งต่อไปในช่วงต้นปี ๒๕๖๖

๔.๑.๒ ด้านการทหารและความมั่นคง

ยินดีกับความร่วมมือที่ใกล้ชิด โดยฝ่ายไทยแสดงความสนใจที่จะร่วมมือกับอินเดีย รวมถึงส่งเสริมความร่วมมือด้านความมั่นคงทางไซเบอร์ ในขณะที่ฝ่ายอินเดียประสงค์ที่จะขยายความร่วมมือกับไทยด้านความมั่นคง และยกระดับการฝึกร่วมระหว่างกองทัพเหล่าต่าง ๆ รวมถึงส่งเสริมความมั่นคงทางทะเล และอุตสาหกรรมป้องกันประเทศซึ่งเป็นไปตามยุทธศาสตร์ของอินเดียในอินโด - แปซิฟิก เพื่อป้องกันการขยายอิทธิพลของจีนในมหาสมุทรอินเดียและภูมิภาคแปซิฟิกผ่าน (๑) การยกระดับความร่วมมือทางการทหารกับทุกเหล่าทัพ (๒) การเพิ่มบทบาทความร่วมมือทางทหารในภูมิภาค อาทิ การขอเข้าร่วมเป็นสมาชิกเต็มรูปแบบของ Cobra Gold (๓) คำขอให้ไทยพิจารณาซื้อยุทโธปกรณ์จากอินเดีย และ (๔) การเพิ่มกลไกการหารือด้านความมั่นคงกับสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

๔.๑.๓ ด้านเศรษฐกิจ

(๑) ยินดีต่อการเติบโตของการค้าทวิภาคีที่บรรลุสถิติใหม่ที่ประมาณ ๑๔,๙๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ และเห็นพ้องที่จะร่วมกันแก้ไขข้อติดขัดด้านการค้า การลงทุน รวมถึงส่งเสริมการแลกเปลี่ยนระหว่างภาคเอกชนให้มีความแน่นแฟ้น โดยจะเร่งจัดการประชุม India - Thailand Joint Business Forum (ITJBF) ระหว่างภาคเอกชนสองฝ่ายในโอกาสแรก รวมถึงผลักดันการแลกเปลี่ยนระหว่างธุรกิจ Startup และ Unicorn

(๒) ฝ่ายไทยผลักดันความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ การค้าการลงทุนผ่าน ๑) การขอให้อินเดียยกเลิกมาตรการกีดกันทางการค้า และการกำหนดกฎระเบียบที่เคร่งครัดเกินไป ๒) การจัดทำบันทึกความเข้าใจว่าด้วยหุ้นส่วนเชิงยุทธศาสตร์ระหว่างกระทรวงพาณิชย์กับรัฐต่าง ๆ ของอินเดีย ๓) การส่งเสริมการแลกเปลี่ยนระหว่างภาคธุรกิจผ่านกลไกการประชุม ITJBF และความร่วมมือด้าน Startup ๔) การผลักดันเทคโนโลยี Fintech เพื่ออำนวยความสะดวกในการจ่ายเงินของนักท่องเที่ยวอินเดียในไทย และ ๕) การเจรจาปรับปรุงสิทธิการบิน และความตกลงว่าด้วยการบริการเดินอากาศ เพื่อให้สายการบินเอกชนของไทยสามารถทำการบินในอินเดียได้มากขึ้น และมีนักท่องเที่ยวจากอินเดียเดินทางมาไทยมากขึ้น

๔.๑.๔ ด้านความเชื่อมโยง

เห็นพ้องที่จะส่งเสริมความเชื่อมโยงการคมนาคมทางบก โดยผลักดันการก่อสร้างถนนสามฝ่าย อินเดีย - เมียนมา - ไทย (India - Myanmar - Thailand Trilateral Highway) ให้แล้วเสร็จเพื่อเป็นเส้นทางเชื่อมสู่ประเทศอื่น ๆ ต่อไป รวมถึงส่งเสริมความร่วมมือระหว่างไทยกับพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของอินเดีย ผ่านเส้นทางถนนสามฝ่าย การคมนาคมทางทะเล โดยเสริมสร้างความเชื่อมโยงระหว่างท่าเรือสองฝ่าย โดยเฉพาะในกรอบความริเริ่มแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาทางวิชาการและเศรษฐกิจ (Bay of Bengal Initiative for Multi - Sectoral Technical and Economic Cooperation: BIMSTEC) และ การคมนาคมทางอากาศ โดยผลักดันการเจรจาจัดทำความตกลงว่าด้วยการบริการเดินอากาศฉบับใหม่ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

๔.๑.๕ ด้านสังคมและวัฒนธรรม

เห็นพ้องที่จะส่งเสริมความร่วมมือในภูมิภาคในด้านการท่องเที่ยว วัฒนธรรม การศึกษา และการพัฒนา ระหว่างไทยกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (North Eastern Region: NER) ของอินเดีย เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวมีศักยภาพเป็นสะพานเชื่อมโยงอินเดียกับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

๔.๑.๖ ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและอวกาศ

เห็นพ้องที่จะรื้อฟื้นการประชุมคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Joint Commission on Science and Technology) ไทย - อินเดีย ครั้งที่ ๖ และทบทวนแผนงาน Programme of Cooperation (POC) ค.ศ. ๒๐๒๒ - ๒๐๒๕ เพื่อขยายขอบเขตความร่วมมือดังกล่าว ทั้งนี้ ไทยประสงค์จะมีความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสารสนเทศ และการสื่อสาร ตลอดจนความร่วมมือด้านอวกาศกับอินเดียให้มากขึ้น

๔.๑.๗ ความร่วมมือในระดับภูมิภาคและพหุภาคี

(๑) ASEAN อินเดียประสงค์ให้ไทยเป็นผู้ร่วมขับเคลื่อนกิจกรรมความร่วมมือในเสาหลักภายใต้ข้อริเริ่ม Indo - Pacific Oceans Initiative (IPOI) ผลักดันความร่วมมือภายใต้เอกสาร ASEAN Outlook on the Indo - Pacific (AOIP) รวมทั้งสนับสนุนการยกระดับความสัมพันธ์อาเซียน - อินเดียเป็นหุ้นส่วนเชิงยุทธศาสตร์แบบรอบด้าน

(๒) BIMSTEC อินเดียคาดหวังให้ไทยในฐานะประธาน BIMSTEC ผลักดันการส่งเสริมความเชื่อมโยงในภูมิภาคอย่างเป็นทางการ โดยเฉพาะผ่านการผลักดันโครงการถนนสามฝ่าย อินเดีย - เมียนมา - ไทย ให้แล้วเสร็จ โดยฝ่ายอินเดียยังประสงค์ให้ไทยผลักดันความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการขนส่งทางทะเลให้สำเร็จ

(๓) Quad อินเดียประสงค์ให้ไทยเป็นผู้ร่วมขับเคลื่อนเสาหลักตามข้อริเริ่ม IPOI โดยอินเดียเห็นว่า ความร่วมมือดังกล่าวไม่จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงภูมิรัฐศาสตร์ของภูมิภาค และสามารถดำเนินไปภายใต้ความร่วมมือที่สร้างสรรค์ และเน้นย้ำความสำคัญของกลุ่มภาคี Quad ว่า มิได้มุ่งส่งเสริมเพียงมิติความร่วมมือด้านความเชื่อมโยงเท่านั้น และแตกต่างจากโครงการสายแถบและเส้นทาง (Belt and Road Initiative: BRI) ของจีน

๔.๒ เอกสารผลลัพธ์การประชุม JC ไทย - อินเดีย ครั้งที่ ๙

รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศอินเดียได้ร่วมลงนามในเอกสารผลลัพธ์การประชุม JC ไทย - อินเดีย ครั้งที่ ๙ และร่วมเป็นสักขีพยานในพิธีลงนามบันทึกความเข้าใจ ๒ ฉบับ ได้แก่ (๑) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการวิจัยทางการแพทย์ระหว่างสภาวิจัยทางการแพทย์แห่งอินเดีย (Indian Council of Medical Research) กับกรมการแพทย์กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งเป็นผลจากการหารือระหว่างนายกรัฐมนตรีของทั้งสองฝ่ายเมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๓ และ (๒) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือการกระจายเสียงและแพร่ภาพระหว่างสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งอินเดีย (Prasar Bharati) กับองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (Thai PBS) ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ - ๓

๔.๓ ข้อมูลเพิ่มเติม

การประชุมฯ ดำเนินไปอย่างราบรื่นและเป็นมิตร ในระหว่างการประชุมฯ ฝ่ายอินเดียกล่าวว่า จะพิจารณาการยกระดับความสัมพันธ์ระหว่างสองฝ่ายให้เป็นหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ต่อไป ตามข้อเสนอของฝ่ายไทย ทั้งนี้ กระทรวงการต่างประเทศเห็นว่า โดยคำนึงว่าอินเดียมีศักยภาพที่จะมีบทบาททั้งทางด้านการเมืองและเศรษฐกิจระหว่างประเทศเพิ่มขึ้นในอนาคต ไทยจึงควรเร่งกระชับความสัมพันธ์กับอินเดีย โดยผลักดันให้มีการแลกเปลี่ยนการเยือนระดับสูงอย่างต่อเนื่อง และเร่งดำเนินโครงการความร่วมมือระหว่างกัน ตลอดจนแสวงหาแนวทางในการยกระดับความสัมพันธ์ไปสู่การเป็นหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ในอนาคต ซึ่งปัจจุบัน สิงคโปร์ และเวียดนาม ได้ยกระดับความสัมพันธ์เป็นหุ้นส่วนยุทธศาสตร์กับอินเดียแล้ว

๔.๕ การดำเนินการในลำดับต่อไป

กระทรวงการต่างประเทศจะรายงานผลการประชุมข้างต้นให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อให้ร่วมผลักดันความร่วมมือระหว่างสองฝ่ายให้เป็นรูปธรรมต่อไป ตลอดจนติดตามการจัดทำความตกลงที่ใกล้จะแล้วเสร็จ ได้แก่ (๑) แผนปฏิบัติการว่าด้วยโครงการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมฉบับใหม่ ปี ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ (๒) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และเทคโนโลยีดิจิทัล (๓) บันทึกความเข้าใจเรื่องความมั่นคงทางไซเบอร์ (๔) บันทึกความเข้าใจระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ (สกมช.) กับศูนย์ประสานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบคอมพิวเตอร์แห่งชาติอินเดีย และ (๕) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการสถาปนาความสัมพันธ์เมืองพี่เมืองน้องระหว่างจังหวัดเชียงใหม่กับรัฐฮัสสัม

๕. ผลกระทบ

-

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/การอนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

-

๗. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

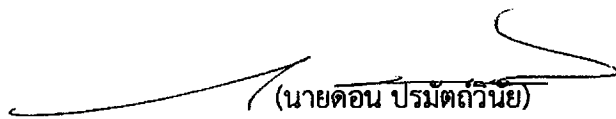
พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวข้องกับองค์การระหว่างประเทศ ที่มีผลผูกพันกับรัฐบาลไทย

๘. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบผลการประชุมคณะกรรมการร่วมเพื่อความร่วมมือทวิภาคีไทย - อินเดีย ครั้งที่ ๙ เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๕ และพิจารณาอบหมายให้ส่วนราชการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ตามตารางติดตามผลการประชุมคณะกรรมการร่วมเพื่อความร่วมมือทวิภาคีไทย - อินเดีย ครั้งที่ ๙ ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณากราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปรมัตถ์วินัย)

รองนายกรัฐมนตรี

และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กองเอเชียใต้และเอเชียกลาง

กรมเอเชียใต้ ตะวันออกกลางและแอฟริกา

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๒๐๒๖ (จักริน ๐๙๙ ๔๔๙ ๙๕๙๖)

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๐๔๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ jakarin.t@mfa.go.th